

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМЕНІ М. МАКСИМОВИЧА НА 2025-2029 РОКИ

Наукова бібліотека імені М. Максимовича (далі – Бібліотека) Київського Національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУТШ) є невід'ємною частиною наукового, освітнього та соціокультурного середовища Університету. Діяльність Бібліотеки спрямована на розвиток освітнього та наукового потенціалу спільноти КНУТШ, його збереження в національному і світовому інформаційному просторі. Стратегію розроблено в контексті загальної Стратегії розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2020-2025 роки, із урахуванням положень Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України», Законів України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (1995 р.), «Про освіту» (2017 р.), «Про вищу освіту» (2014 р.).

МІСІЯ НБ:

- забезпечувати якісну інформаційно-аналітичну підтримку навчального процесу та досліджень заради зміцнення і вдосконалення освіти та науки КНУТШ;
- бути центром культурного життя родини Шевченкового Університету;
- сприяти інтелектуальному зростанню і творчості студентів, аспірантів і викладачів Університету шляхом
  - комплектування фондів сучасною літературою у друкованому й електронному форматах шляхом ефективного обміну ресурсами через національні та міжнародні мережі;
  - надання доступу до електронних інформаційних ресурсів, міжнародних наукометричних баз;
  - навчання студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників ефективного використанню і критичному оцінюванню інформаційних ресурсів, роботі із наукометричними базами даних для проведення якісних досліджень;
  - інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку відкритої науки та освіти в Університеті.

ЦІННОСТІ

Якість – НБ запроваджує ефективні бібліотечні сервіси для своїх користувачів, використовує найвищі стандарти в організації управління.

Відкритість – НБ підтримує принципи академічної свободи та будує весь сервіс на основі відкритості, доступності та сприяє формуванню культури академічної доброчесності.

Різноманітність – НБ поважає всі потреби та запити користувачів університетської громади, цінує різноманітність своїх колекцій.

Співробітництво – НБ взаємодіє зі структурними підрозділами Університету, надає ресурси та сервіси для підтримки академічних і дослідницьких програм, а також співпрацює з науковими інституціями та бібліотеками України та світу.

Інновації – НБ вивчає та запроваджує сучасні досягнення в бібліотечно-інформаційній галузі.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

Функціонування університетської наукової бібліотеки у воєнний період вимагає трансформацій, спрямованих на:

- цифровізацію послуг для підвищення ефективності освітнього та наукового процесів в умовах дистанційної та змішаної форми навчання;
- підвищення якості зберігання фонду стародрукованих та рідкісних видань, які є науковим об'єктом, що має статус національного надбання України;
- розвитку кадрового потенціалу у контексті впровадження рамки цифрових компетентностей бібліотекаря, розробленої Міністерством цифрових трансформацій.

Напрямок 1. Інформаційно-аналітична підтримка досліджень та імплементації принципів відкритої науки

Завдання:

- Адміністрування та розроблення комунікаційної стратегії просування інституційного репозитарію (*створення та оновлення у системі репозитарію профілів для науковців і редакцій наукових журналів, підготовка інструктивно-методичних матеріалів, проведення тренінгів для відповідальних осіб, інформаційних заходів для популяризації репозитарію та активізації роботи з його наповнення*).
- Підвищення рівня компетентностей студентів, аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників Університету з питань відкритої науки та освіти (*наповнення рубрики "Відкрита наука" на сайті бібліотеки: публікація національних і міжнародних нормативних документів, навчально-методичних матеріалів: електронних навчальних посібників тощо; проведення тренінгів, вебінарів тощо*).
- Створення та розвиток нових каналів для ефективною науковою комунікації (*запуск каналу у WhatsApp Maksymovich Library for Research із постійно оновлюваною інформацією про відкриту науку, роботу із відкритими даними дослідження, створення профілів науковців, пошук наукових журналів для публікації наукових результатів, робота з наукометричними базами даних, події та вебінари для аспірантів і науковців від співробітників бібліотеки*).

Напрямок 2. Моніторинг, наукометричний та підтримка науково-видавничої діяльності

Завдання:

- Моніторинг наукометричних показників КНУТШ в наукометричних базах даних Scopus, Web of Science.
- Розроблення методичних рекомендацій і дорожніх карт щодо входження до наукометричних баз для редакцій наукових фахових періодичних видань Університету.
- Реєстрація DOI (Digital Object Identifier) для наукових видань.
- Сприяння впровадженню світових стандартів академічного письма та культури науково-видавничої діяльності: популяризація принципів наукової доброчесності, просування практик запобігання плагіату.
- Популяризація серед наукової спільноти наукових досягнень КНУТШ.

Напрямок 3. Забезпечення освітньої діяльності книжковими, періодичними виданнями та електронними ресурсами

Завдання:

- Моніторинг книгозабезпеченості навчальних дисциплін освітніх програм та поповнення фонду науковою і навчальною літературою у друкованому та цифровому форматах відповідно до напрямів освітньо-наукової роботи Університету.
- Активізація роботи з накопичення, систематизації й класифікації наукових і навчальних ресурсів відкритого доступу і надання інформації про них на сайті НБ.
- Оптимізація кількості друкованих видань шляхом виявлення та вилучення з фонду дублетних та морально застарілих видань вилучати з фонду.
- Створення та популяризація електронної бібліотеки повнотекстових видань шляхом оцифрування фондів книжкових і періодичних видань та представлення їх у відкритому доступі та (або) у локальній мережі Університету.
- Проведення лекцій, практичних занять для студентів і аспірантів першого курсу навчання для формування базової інформаційно-бібліографічної культури, культури наукового пошуку інформації у повнотекстових національних і зарубіжних базах даних.

Напрямок 4. Належне утримання, збереження та розвиток наукового об'єкту, що становить національне надбання «Фонд стародрукованих, рідкісних та цінних книжкових зібрань Наукової бібліотеки імені М. Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка»

Завдання:

- Реставрація та знезараження Фонду стародрукованих, рідкісних та цінних книжкових зібрань, постраждалих через ракетну атаку у жовтні 2022 року (*пошук спеціалізованої техніки для знезараження та організації, які надають якісні послуги з реставрації стародруків*).
- Продовження програми оцифрування фондів стародрукованих, рідкісних і цінних книжкових зібрань і створення оновленого сайту для належної презентації і популяризації стародрукованих книжок.

Напрямок 5. Підготовка інформаційних видань: бібліографічних покажчиків, рекомендаційних бібліографічних списків

Завдання:

- Підготовка персональних бібліографічних покажчиків про співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
- Запровадження проекту «Тематичний бібліотекар» на базі галузевих відділів НБ для популяризації цифрових послуг «Замовити список літератури для акредитації освітньої програми» та «Замовити список літератури для бакалаврської (магістерської) роботи».

Напрямок 6. Розвиток Наукової бібліотеки імені М. Максимовича як методичного центру бібліотек ЗВО України

Завдання:

- Проведення, екскурсій семінарів для обміну досвідом між університетськими бібліотеками.
- Підготовка та проведення серій вебінарів, тренінгів для підвищення кваліфікації співробітників університетських бібліотек у сфері права інтелектуальної власності, відкритої науки, цифрових інструментів у роботі бібліотекаря.

Напрямок 7. Оптимізація штатного розпису і розвиток кадрового потенціалу співробітників бібліотеки у контексті впровадження рамки цифрових компетентностей бібліотекаря

Завдання:

- Проведення серії тренінгів для співробітників наукової бібліотеки, активізація роботи щодо заохочення регулярної участі працівників різних відділів бібліотеки у курсах підвищення кваліфікації за напрямками своєї роботи у науковій бібліотеці.
- Розвиток Наукової бібліотеки як науково-методичного центру бібліотек закладів вищої освіти України шляхом проведення спільних заходів, обговорення проблем та напрацювання шляхів їх вирішення.

Напрямок 8. Розвиток матеріальних ресурсів, бібліотечного простору та інформаційно-бібліотечних технологій

Завдання:

- Оновлення АБІС, зважаючи на об'єктивну необхідність удосконалення бібліотечних функцій і послуг на основі інформаційно-комунікаційних технологій.
- Закупівля сканерів для реалізації програми оцифрування фондів та розширення сфери надання платної послуги з електронної доставки документів.
- Розроблення та впровадження комплексної системи ідентифікації та авторизації віддаленого доступу до ресурсів Бібліотеки для обслуговування користувачів в автоматизованому режимі.
- Забезпечення відкритого доступу до результатів наукових розробок в КНУТШ через інституційний репозитарій, підтримку загальноукраїнських проектів відкритого доступу НБУ ім. В. Вернадського "Наукова періодика України", електронних версій наукових журналів на платформі OJS.
- Розроблення нового сайту НБ із врахуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та потреби у переході до сервісної моделі роботи та запровадження низки нових цифрових послуг.
- Розвиток комфортного середовища для самостійної дослідницької і освітньої діяльності користувачів шляхом оновлення та збільшення кількості автоматизованих робочих місць для користувачів з доступом до Інтернет.
- Забезпечення безпечних і комфортних умов перебування в приміщенні Бібліотеки (відповідність пожежним та санітарним нормам, нормам цивільного захисту та охорони праці)
- Створення розгалуженої та зрозумілої для користувачів системи інформування та навігації в приміщенні Бібліотеки.

Напря́м 9. Партнерство та залучення фінансування

Завдання:

- Пошук та залучення грантових коштів українських та міжнародних фондів, благодійних організацій на проекти модернізації і розвитку бібліотеки.
- Оптимальне використання коштів державного бюджету в рамках державного фінансування університету та коштів, отриманих за надання платних послуг.
- Розвиток партнерства з громадськими, науковими, студентськими організаціями, професійними спільнотами в Україні та за кордоном.
- Активізація міжнародного співробітництва у сфері формування та використання інформаційних ресурсів, цифровізації та збереження культурної спадщини.
- Співпраця з бібліотеками Альянсу українських університетів та Альянсу європейських університетів EUniwel.

Д-р наук із соц. комунік., професор,
в.о. директора Наукової бібліотеки
імені М. Максимовича

Марина ЖЕНЧЕНКО

Обговорено і затверджено на Конференції трудового колективу Наукової бібліотеки імені М. Максимовича 03 грудня 2024 року (протокол № 22 від 03 грудня 2024 року).